

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
30 серпня 2023 р.,

протокол № 05

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖСОБИСТІСНІ НАВИЧКИ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-професійна програма «Економіка»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра фінансів та цифрової економіки

Схвалено на засіданні кафедри
фінансів та цифрової економіки
28 серпня 2023 р.,
протокол № 09

Завідувач кафедри

 Наталія ВИГОВСЬКА

Гарант освітньо-професійної програми

 Світлана ОБІХОД

Розробник: к.е.н., доцент кафедри фінансів та цифрової економіки,
ТКАЧУК Вячеслав

Житомир
2023–2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність 051 «Економіка» (освітньо-професійна програма «Економіка»)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 10,7; самостійної роботи студента – 14,3; заочної форми навчання: аудиторних – 1,0; самостійної роботи студента – 8,4.	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		32 год.	8 год.
		Практичні	
		32 год.	8 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
86 год.	134 год.		
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 42,7 % аудиторних занять / 57,3 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 10,7 % аудиторних занять / 89,3 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Міжособистісні навички» є набуття компетенцій у галузі досліджень та спілкування між членами проектної групи для забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни є:

- набуття навичок міжособистісного спілкування;
- розуміння важливості міжособистісних навичок у прийнятті рішень та вирішенні виробничих питань;
- опанування методик аналізу та вирішення міжособистісних конфліктів і проблем, що виникають в процесі спілкування;
- поглиблення розуміння культурних відмінностей та навичок міжкультурної комунікації для успішної взаємодії в різноманітних культурних середовищах;
- вивчення власних психологічних особливостей, емоційної інтелігенції та саморегуляції для кращого розуміння себе та своїх реакцій в міжособистісних ситуаціях.

Студенти будуть **знати**:

- основні принципи ефективного спілкування, включаючи слухання, висловлювання власних думок та інтерпретацію невербальних сигналів;
- техніки вирішення конфліктів та управління ними, включаючи конструктивні методи врегулювання суперечок;
- правила проведення успішних переговорів та досягнення компромісів в різних ситуаціях;
- ролі командної роботи, лідерства та співпраці в різних сферах життя;
- основи розвитку навичок самопізнання, саморефлексії та постійного вдосконалення в особистому та професійному житті.

Також за результатами вивчення дисципліни «Міжособистісні навички» студенти будуть **вміти**:

- ефективно планувати свій час та завдання для досягнення поставлених цілей;
- конструктивно вирішувати конфлікти, використовуючи методи медіації та пошуку компромісів;
- виступати в ролі лідера або члена команди в різних ситуаціях та розумітимуть важливість співпраці в досягненні цілей;
- визначати свої особисті мети, цілі та інтереси для досягнення особистого та професійного розвитку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 4

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та роль міжособистісних навичок в успіху команди

Сутність міжособистісних навичок. Здатність працівника добре співпрацювати з іншими. Проблеми, які можуть виникати у результаті співпраці.

Поведінка та тактика, яку людина використовує для ефективної взаємодії з іншими людьми. Очікувана поведінка.

Діапазон міжособистісних навичок. Міжособистісні навички для швидкої адаптації в команді.

Індивідуальна робота та робота в команді. Групова або колективна робота. Переваги та недоліки індивідуальної роботи. Переваги та недоліки командної роботи. Способи оцінювання індивідуальної та групової роботи.

Особисті навички, які цінують роботодавці. Роль міжособистісних навичок в успіху команди.

Взаємна допомога.

Тема 2. Міжособистісні навички в командній роботі

Особливості командної роботи. Ефективні команди. Навички, які мають найбільше значення в команді. Прояв лідерства в команді.

Застосування кейсів для розвитку команди. Командоутворення: корисні інструменти. Графологічний тест Е. Вартега. Тест FIRO. Тест Р.М. Белбіна. Тест за системою визначення командних ролей І. Адізеса. Методика М. Майер – Е. Брікса (DISC).

Визначення цінностей членів команди.

Тема 3. Навички міжособистісного спілкування

Майбутнє за людськими комунікаціями. Контекст і причини міжособистісного спілкування. Принципи міжособистісного спілкування.

Акт передачі інформації. Структура спілкування: повідомлення, відправник, одержувач. Вербальне та невербальне спілкування в команді.

Комфортне спілкування. Комунікації в цифровому світі.

Канали для спілкування: через технічні засоби, через органи чуття.

Тема 4. Зовнішня мотивація та самомотивація

Фактори мотивації людини та групи.

Напрями мотивації людини: зовнішня мотивація, внутрішня мотивація. Ієрархія потреб А. Маслоу.

Фактори особистої мотивації: фізичний тип особистості; рівень самосвідомості та освіченості; професійна підготовка; культура поведінки; сімейне виховання; стан здоров'я.

Фактори групової мотивації: психологічний клімат у колективі; стиль

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 5

керівництва; діюча система мотивації персоналу; корпоративна культура.

Навички, необхідні для самомотивації.

Підтримка рівня мотивації.

Тема 5. Особисті навички для інтелекту

Підвищення самооцінки. Загальне відчуття людиною власної гідності чи особистої цінності. Ознаки здорової самооцінки.

Ознаки низької самооцінки. Фактори, що впливають на самооцінку. Поради щодо підвищення самооцінки людини.

Навички творчого мислення. Найвищі навички творчого мислення: аналіз; відкритість; вирішення проблем; організація; спілкування.

Художня творчість. Творче вирішення проблем. Творчість у сфері STEM (наука, технології, техніка та математика).

Важливість мислення в командній роботі.

Тема 6. Прийняття рішень та вирішення проблем: значення навичок міжособистісного спілкування

Малі рішення: проблема прийняття в колективі. Великі рішення: проблема прийняття в колективі.

Ефективне прийняття рішень. Важливість прийняття рішень. Результат ефективних рішень.

Етап ефективного процесу прийняття рішень.

Вдосконалення процесу прийняття рішень. Ключові зрушення у прийнятті ефективних рішень.

Впровадження рішення та зворотного зв'язку. Позитивні та негативні відгуки в колективі.

Планування та підготовка як запорука успішної реалізації.

Здійснення та моніторинг дій.

Тема 7. Оцінка міжособистісних навичок

Самооцінка міжособистісних навичок. Навички слухання. Результати самооцінки міжособистісних навичок.

Емоційний інтелект.

Вербальне спілкування.

Спілкування в групах.

Найпоширеніші види тестів самооцінки. Тести міжособистісних навичок перед початком роботи.

Профіль особистості працівника.

Оцінка міжособистісних навичок на робочому місці. Міжособистісні навички, необхідні для бізнесу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 6

Тема 8. Формування навичок міжособистісного спілкування

Формування «м'яких» навичок для професійного успіху.

Найцінніші навички міжособистісного спілкування.

Методи спрямовані на перевірку необхідних компетенцій кандидатів. Метод STAR для перегляду кар'єрних досягнень. Переваги методу STAR. Використання методу STAR у рекрутингу.

Шляхи виявлення та розвитку «м'яких» навичок.

Розділ навичок в резюме. Роль тренера у розвитку «м'яких» навичок. Роль друзів у розвитку «м'яких» навичок. Використання рольових ігор для розвитку «м'яких» навичок.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ МІЖОСОБИСТІСНИХ НАВИЧОК В УСПІХУ КОЛЕКТИВУ								
Тема 1. Сутність та роль міжособистісних навичок в успіху команди	18	4	4	10	22	1	1	20
Тема 2. Міжособистісні навички в командній роботі	18	4	4	10	17	1	1	15
Тема 3. Навички міжособистісного спілкування	18	4	4	10	17	1	1	15
Тема 4. Зовнішня мотивація та самомотивація	18	4	4	10	17	1	1	15
Тема 5. Особисті навички для інтелекту	18	4	4	10	17	1	1	15
Модульна контрольна робота №1	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змістовий модуль 1	90	20	20	50	90	5	5	80
Змістовий модуль 2. ОЦІНКА ТА РОЗВИТОК МІЖОСОБИСТІСНИХ НАВИЧОК								
Тема 6. Прийняття рішень та вирішення проблем: значення навичок міжособистісного спілкування	20	4	4	12	20	1	1	18
Тема 7. Оцінка міжособистісних навичок	20	4	4	12	20	1	1	18
Тема 8. Формування навичок міжособистісного спілкування	20	4	4	12	20	1	1	18
Модульна контрольна робота №2	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змістовний модуль 2	60	12	12	36	60	3	3	54
Усього годин	150	32	32	86	150	8	8	134

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 7

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Сутність та роль міжособистісних навичок в успіху команди	4	1
2.	Тема 2. Міжособистісні навички в командній роботі	4	1
3.	Тема 3. Навички міжособистісного спілкування	4	1
4.	Тема 4. Зовнішня мотивація та самомотивація	4	1
5.	Тема 5. Особисті навички для інтелекту	4	1
6.	Тема 6. Прийняття рішень та вирішення проблем: значення навичок міжособистісного спілкування	4	1
7.	Тема 7. Оцінка міжособистісних навичок	4	1
8.	Тема 8. Формування навичок міжособистісного спілкування	4	1
	Всього годин	32	8

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Сутність та роль міжособистісних навичок в успіху команди

1. З'ясувати переваги та недоліки індивідуальної та командної роботи.
2. Встановити особисті навички кандидатів, які цінують роботодавці.
3. Навести аргументи щодо залежності успішності діяльності команди від особистісних навичок виконавців.

Тема 2. Міжособистісні навички в командній роботі

1. З'ясувати особливості колективної (командної) роботи.
2. Вирішити кейси, спрямовані на розвиток команди.
3. Пройти графологічний тест Е. Вартеґа.

Тема 3. Навички міжособистісного спілкування

1. Дослідити структурні елементи спілкування: повідомлення, відправник, одержувач.
2. Розглянути види комунікацій в цифровому світі.
3. Класифікувати канали для спілкування між людьми.

Тема 4. Зовнішня мотивація та самомотивація

1. З'ясувати напрями мотивації людини.
2. Визначити фактори особистої мотивації.
3. Навести приклади факторів групової мотивації.

Тема 5. Особисті навички для інтелекту

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 8

1. Навести ознаки здорової та низької самооцінки.
2. Запропонувати способи підвищення самооцінки людини.
3. Навести приклади робіт великими обсягами інформації.

Тема 6. Прийняття рішень та вирішення проблем: значення навичок міжособистісного спілкування

1. Навести приклади прийняття малих рішень.
2. Навести приклади великих рішень.
3. Визначити результати прийняття ефективних рішень.

Тема 7. Оцінка міжособистісних навичок

1. Побудувати профіль особистості працівника.
2. Розглянути роботи, на яких використовується перевірка міжособистісних навичок до працевлаштування.
3. Дослідити міжособистісні навички, необхідні для бізнесу.

Тема 8. Формування навичок міжособистісного спілкування

1. Визначити найцінніші навички міжособистісного спілкування.
2. Апробувати метод STAR для перегляду кар'єрних досягнень.
3. Заповнити розділ навичок в резюме.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання студент виконує за темами модуля за програмою у вигляді задач, ситуацій, реферативних доповідей, есе, повідомлень, структурно-логічних схем, презентацій, звітів з власного дослідження тощо.

8. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента. При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:
 - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження) із застосуванням інформаційних технологій (PowerPoint-презентація);
 - практичні (вправи, практичні роботи, тестування).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 9

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

4. За мірою управління навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з електронним навчальним курсом, виконання навчальних проєктів.

Використовуються дистанційні методи навчання. Дистанційні технології навчання передбачають здійснення взаємодії між учасниками освітнього процесу як асинхронно, так і синхронно у часі. Асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами освітнього процесу, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форуми, соціальні мережі, веб-ресурси університету тощо. Синхронний режим – взаємодія між суб'єктами освітнього процесу, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференція, соціальні мережі тощо).

Основною організаційною формою наведених вище методів навчання є лекція та семінарські (практичні) заняття. Передбачено, що заняття повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність студентів, організувати суб'єктно-суб'єктну взаємодію. Тому під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: рефлексії, дискусії, навчального тренінгу, колаборативного навчання, медіаосвіти тощо. Це лекції-бесіди, презентації проєктів, заняття з елементами рольових ігор і ситуативних вправ, навчального тренінгу.

9. Методи контролю

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється у формі вхідного, поточного, модульного, підсумкового та залишкового контролю. **Вхідний контроль** – це оцінювання рівня підготовленості здобувача вищої освіти перед вивченням навчальної дисципліни. Результати вхідного контролю не враховуються в оцінюванні результатів вивчення навчальної дисципліни, але є підставою прийняття рішення про внесення коректив у робочу програму навчальної дисципліни.

Поточний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять, при виконанні індивідуальної і самостійної роботи. Може проводитися у формі усного опитування, виконання письмового завдання, комп'ютерного або письмового тестування, виступів на семінарських та практичних заняттях, у формі колоквиуму.

Модульний контроль – це оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу змістових модулів, який проводиться у формі модульної контрольної роботи. Підсумковий контроль здійснюється безпосередньо після завершення вивчення навчальної дисципліни.

В університеті використовується кредитно-модульна система організації освітнього процесу, що передбачає рейтингову систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти. В основу системи оцінювання навчальної дисципліни покладено

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 10

поточний та модульний контроль результатів навчання і принцип накопичення зароблених студентом балів, які переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

На останньому занятті з навчальної дисципліни оприлюднюються результати поточної успішності за 100-бальною, за національною та за шкалою ЄКТС. Здобувач вищої освіти має право обрати підсумкову атестацію з навчальної дисципліни за результатами або поточної успішності, або тестування. У випадку обрання здобувачем вищої освіти складання екзамену у формі тестування, результати поточної успішності не враховуються. У разі згоди здобувача вищої освіти з оцінкою поточної успішності, вона є остаточною і вноситься у залікову книжку студента (індивідуальний навчальний план) та у відомість обліку успішності здобувачів вищої освіти. У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами поточної успішності, оцінка не вноситься у відомість обліку успішності здобувачів вищої освіти і підсумкова атестація здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється тільки за результатами підсумкового контролю у формі тестування.

Залишковий контроль проводиться у формі комплексних контрольних робіт (ККР) з навчальної дисципліни.

Модульний контроль. Модульний контроль здійснюється у формі 2 контрольних робіт (максимальна оцінка – 10 балів) за окремими частинами дисципліни (модулями). За відсутності студента на контрольному заході без поважних причин модуль вважається не опанованим. Перескладання модулів здійснюється у терміни визначені викладачем. Результати модульного контролю доводяться до відома студентів. Максимальна кількість балів за семестр дорівнює 100 балам.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
10	10	10	10	10	10	10	10	
M1 (10)				M2 (10)				

Примітка: T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів; M1, M2 – змістові модулі.

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90–100
B	Добре	Зараховано	82–89
C			74–81
D	Задовільно	Зараховано	64–73
E			60–63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35–59
F		Не зараховано	0–34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 11

11. Рекомендована література

Основна література

1. Бодрик Н. Тренінг комунікативних умінь для підлітків. Психолог. 2007. № 25–27. С. 33–41.
2. Дегтярьова Г.С., Руденко Л.А. Теоретичні та методичні основи розвитку комунікативної компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування : навч.-метод. посібн. К. : Педагогічна думка, 2010. 192 с.
3. Журавльова Н. Психологічна допомога підліткам у вирішенні міжособистісних проблем. Психолог. 2008. № 12. С. 3–9.
4. Ломачинська І.М. Документно-інформаційні комунікації в системі соціальних комунікацій: навч. посіб. ; за наук. ред. Т.Г. Горбаченко. К. : Ун-т «Україна», 2009. 325 с.
5. Міжособистісне спілкування підлітків. Методичні рекомендації. Шкільний світ. 2007. № 17. С. 2–11.
6. Палеха Ю.І. Мурейко Н.В., Оксіюк О.Г. Документально-інформаційні комунікації: навч. посіб. К. : Ліра-К., 2014. 374 с.
7. Сайтерли І.А. Культура міжособистісних стосунків: навч. посібн. К. : «Академвидав», 2007. 239 с.
8. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посібн. К. : Видавничий центр «Академія», 2010. 309 с.

Додаткова література

1. Джонсон Д.В. Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування ; пер. з англ. В. Хомика. К. : Вид. дім «КМ Академія», 2003. 287 с.
2. Зубенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування: навч. посібн. К. : «ЕксОб», 2000. 200 с.
3. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації; пер. з англ. : О. Возьна, Г. Сташків. 4-е вид. Л. : Літопис, 2010. 538 с.
4. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. : «Центр учбової літератури», 2007. 448 с.
5. Ahmed Z., Shields F., White R., Wilbert J. Managerial communication: The link between frontline leadership and organizational performance. Journal of Organizational Culture, Communication, and Conflict. 2010. No 14 (1). P. 107–120.
6. Anand R., Suriyan G. Udaya. Emotional intelligence and its relationship with leadership practices. International Journal of Business and Management. 2010. No 5 (2). P. 65–76.
7. Babcock-Roberson M.E., Strickland O.J. The relationship between charismatic leadership, work engagement, and organizational citizenship behaviors. The Journal of

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 12

Psychology. 2010. No 144 (3). P. 313–326.

8. Bambacas M., Patrickson M. Interpersonal skills that enhance organizational commitment. *Journal of Communication Management*. 2008. No 12 (1). P. 51–72.

9. Bantu-Gomez M., Rohrer W.G. Teams in the organization. *The Business Review*. 2011. No 18 (1). P. 54–60.

10. Callahan J. The four C's of emotion: A framework for managing emotions in organizations. *Organization Development Journal*. 2008. No 26 (2). P. 33–38.

11. Coates B. Cracking into the panes of corporate denial. *Business Renaissance*. 2010. No 5 (3). P. 23–46.

12. Dixon G. Can we lead and follow? *Engineering Management Journal*. 2009. No 21 (1). P. 34–41.

13. Duffy F.D., Gordon G.H., Whelan G. et al. Assessing competencies in communication and interpersonal skills. The Kalamazoo II Project. *Acad Med*, 2004. P. 495–507.

14. Erkutlu H. The impact of transformational leadership on organizational and leadership effectiveness: The Turkish case. *The Journal of Management Development*. 2008. No 27 (7). P. 708–726.

15. Klein C., DeRouin R.E., Salas E. Uncovering workplace interpersonal skills: A review, framework, and research agenda. *International Journal of Industrial and Organizational Psychology*. 2006. No 21. P. 79–126.

16. Lovett M., Jones I. Social / interpersonal skills in business. Infield, curriculum and student perspectives. *Journal of Management & Marketing Research*. 2008. No 1. P. 75–83.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Квіт С. Масові комунікації. – Електронна бібліотека. Журналістика : [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/category/46/87/52>. Дата звернення: 13.08.2023.

2. Світ соціальних комунікацій : науковий журнал. – Київський міжнародний університет : [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kyumu.edu.ua/svit-soc-comunicasiu.html>. Дата звернення: 13.08.2023.

3. Центр комунікативних трансформацій. Києво-Могилянська академія : [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukma.edu.ua/index.php>. Дата звернення: 13.08.2023.

4. HR Ліга: спільнота кадровиків і фахівців з управління персоналом [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://hrliga.com/index.php>. Дата звернення: 13.08.2023.

5. HR-брендингу необхідне якісне керівництво [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://planetahr.ru/publication/4047>. Дата звернення: 13.08.2023.

6. Important Interpersonal Skills That Employers Value [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.thebalancecareers.com/interpersonal-skills-list-2063724>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/051.00.1/М/ ВК12-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 13 / 13</i>

Дата звернення: 13.08.2023.

7. Interpersonal Skills [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<https://www.skillsyouneed.com/interpersonal-skills.html>. Дата звернення: 13.08.2023.